

10.5.2013

Nadaci pro záchranu a obnovu Jizerských hor je 20 let

V neděli 12. května letošního roku to bude přesně 20 let, kdy byla Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor založena. Na počest tohoto kulatého výročí pořádáme akci "20 let Nadace - aneb ještě není hotovo", která se bude konat ve čtvrtek 16. května 2013 od 16 hodin v zahradě areálu Lidových sadů v Liberci. Na návštěvníky čeká pohodové odpoledne provázené hudbou, chutným občerstvením, ukázkou sokolnictví, praktickým představením činností spolupracujících organizací a mnohým dalším. Prostor bude i na zavzpomínání na naši historii a setkání se s dalšími lidmi, kteří mají kladný vztah k Jizerkám.

Naše Nadace je dosud jedinou environmentálně zaměřenou nadací v Libereckém kraji. Podnětem k založení Nadace bylo plošné odlesnění vrcholových partií a poškození lesů Jizerských hor v důsledku imisní zátěže z tepelných elektráren v Polsku, Německu a Čech. Při zrodu Nadace sehrály důležitou roli i bývalí ministři životního prostředí Josef Vavroušek, Bedřich Moldan a Ivan Dejmal. Hlavním posláním je podpora obnovy přírodně blízkých a ekologicky stabilnějších lesních ekosystémů a harmonické krajiny. Naplňování tohoto záměru se neobešlo bez osvětových programů, seznamujících obyvatele s ochranou přírody a s faktem, že smíšený les je sice nákladnější, ale zato stabilnější. **Do obnovy přírodní skladby lesů a podpory ekovýchovy nainvestovala Nadace zatím zhruba 15 mil. Kč.**

"Zásadním **startovním úspěchem** bylo získání podpory z grantů holandské Nadace prince Bernarda. Získali jsme tehdy pro nás neuvěřitelné peníze – přes 2 mil. Kč na projekt **záchrany a využití genofondu původních populací lesních dřevin při obnově lesa**. Při formulaci projektu nám velmi pomohl prof. Josef Fanta žijící tehdy v Nizozemí. Cílem projektu bylo zmapovat a ochránit původní populace lesních dřevin a zajistit jejich reprodukci a využití při obnově imisemi rozvrácených lesů a to v celém druhovém spektru. Od vzácného rašeliništního a vrcholového smrku přes buk, téměř vymizelou jedli a jim horský, kleč, jeřáb až po javor klen a břízu karpatskou," vzpomíná RNDr. František Pelc, zakladatel a dosavadní předseda správní rady.

"Velikým úspěchem bylo též získání **rekonstrukce objektu na Jizerce**, který byl ve značně zdevastovaném stavu a dnes je z něj středisko ekologické výchovy, které výborně funguje. V posledních letech se daří průběžně zvyšovat částku, kterou každoročně rozdělujeme na grantech a zároveň se nám daří pořádat akce pro veřejnost. Jednou z nich je např. fotosoutěž **Zaostřeno na Jizerky**. Podpořili jsme zpracování projektu stabilizace obnovních biocenter Společností pro Jizerské hory. Ten uspěl jako nejlépe hodnocený projekt dané výzvy v Operačním programu Životního prostředí a **obsahuje výsadbu více než 90 000 sazenic** původních druhů dřevin (buků, dubů, jedlí...) na 331 ha ploch v Jizerských horách. Podpořili jsme přípravu dalších projektů obnovy přírodních prostředí. S tímto úkolem nám pomáhají firemní dárci i členové Klubu přátel Nadace, kteří naší činnosti důvěřují a bez kterých by bylo naše počínání nemyslytelné," říká Mgr. Ondřej Petrovský, současný ředitel.

Hlavní body z historie Nadace - rok po roce

- **1993 - vznik Nadace** - zakládající schůze se konala 12. května u budovy Správy CHKO Jizerské hory (tedy ještě bez přístavby).
- **1994 - první velké prostředky na obnovu lesa** - od Nadace prince Bernarda se podařilo získat přes 2 mil. Kč na projekt záchrany a využití původního genofondu dřevin.
- 1995 - obnova lesa byla naprostou prioritou - a podařilo se získat další prostředky ve výši 3,5 mil. Kč, tentokrát z fondu Phare na obnovu lesa podsadbami v oblasti Černé hory.
- 1996 - spolupráce s ambasádami několika států - se ukázala jako prospěšná, po osobní návštěvě zástupců britské ambasády a zjištění, v jakém stavu Jizerské hory jsou, byla poskytnuta i finanční pomoc.
- **1997 - uspořádání výstavy Krajina kontrastů v proměnách času** - kombinace nádherných fotografií Siegfrieda Weisse a věcných informací o obnově lesních ekosystémů byla k vidění mimo jiné i v prostorách Pražského hradu nebo na ambasádě v Bonnu.
- 1998 - nákup objektu na Jizerce č.p.2 - podařilo se nám získat objekt sice ve značně zdevastovaném stavu, ale s vizí jeho rekonstrukce na návštěvnické a informační centrum.
- **1999 - založení Společnosti pro Jizerské hory** - řada praktických opatření přešla od tohoto roku na naši dceřinou organizaci.
- 2000 - nové grantové programy - se pro všechny žadatele začaly rozvíjet a to až dnešní stabilní podoby.
- 2001 - Nadace "vyšla z lesa" - pozornost se obrátila i směrem k veřejnosti s cílem povzbudit zájem občanů o životní prostředí.
- **2002 - získání prostředků do nadačního jmění** - v průběhu několika let jsme obdrželi příspěvek od státu v celkové výši 45 mil. Kč, z něhož čerpáme pouze výnosy a který tak zaručuje stabilitu Nadace.
- 2003 - vznik Klubu přátel Nadace - který sdružuje lidi, kteří mají kladný vztah k Jizerským horám a Nadaci v daném roce finančně podpoří, za svou historii jsme takto získali již 753 933,- Kč.
- 2004 - účast v programu CEE Trust - díky konsorciu amerických dárců jsme se mohli zapojit do elitního programu profesionalizace českých nadací.
- 2005 - benefiční večery pro Jizerky - získaly své pravidelné místo v každoročním nadačním programu a v jejich historii se jich zúčastnilo stovky návštěvníků.
- **2006 - rekonstrukce objektu na Jizerce č.p.2** - v tomto roce byla dokončena náročná obnova a vzniklo tak zázemí pro středisko ekologické výchovy, které od té doby úspěšně provozuje Společnost pro Jizerské hory, o.p.s.
- 2007 - nastarotování systematické práce s dárci - což se projevilo na prostředcích, která nám převážně místní společnosti každoročně poskytují, za dobu naší existence to bylo již 17 250 310,- Kč.
- **2008 - Správa CHKO Jizerské hory oslavila 40 narozeniny** - a Nadace u toho nechyběla neboť již od počátku je vzájemná spolupráce naší prioritou.
- 2009 - zhodnocování nadačního jmění - učinili jsme rozhodnutí o investování do státních dluhopisů, které nám přinášejí stabilní a dlouhodobé výnosy.
- **2010 - zahájení přípravy projektu do operačního programu** - který má za cíl vysadit na více než 331 ha ploch v Jizerských horách přes 90 tisíc sazenic původních druhů dřevin, samotným žadatelem byla dceřinná Společnost pro Jizerské hory a projekt se stal nejlépe hodnoceným v dané výzvě.
- **2011 - fotosoutěž Zaostřeno na Jizerky** - zahájili jsme nyní již tradiční soutěž, jejímž výstupem je mimo jiné i stejnojmenný kalendář.
- 2012 - získání Znamky kvality - naše nadace prošla přísným hodnocením a byla oceněna prestižním titulem, který uděluje Fórum Dárců.
- **2013 - je nám 20 let** - ale ještě není hotovo a čeká nás spousta práce...